Turnul cu şoareci

Poveste poloneză

Departe, pe malul frumosului lac Goplo, se înălța palatul crudului și vicleanului rege Popiel. Albastru, cum e cerul cu care părea că se înfrățește departe, la orizont, lacul era înconjurat de arbori așa de înalți și stufoși, încât, chiar vântul cel mai năpraznic nu le putea bate decât vârfurile, pe când la poalele lor nu se mișca niciun fir de iarbă.

Din turnul înalt, cu ziduri groase ale palatului, regele stătea ades cu privirea ațintită pe lac, punând la cale noui cruzimi și nelegiuiri. Iar într'o bună zi, pe când privea așa, îi veni gândul să prefacă palatul într'o cetate întărită, pentru ca niciun dușman să nu-l mai poată ataca. Dar

soția sa, tovarășa sa de cruzimi, îi spuse că nu dușmanii din afară sunt cei de care ar trebui să se teamă, ci cei din lăuntrul țării.

„Și care sunt ei ? întrebă regele.

— Frații tatălui tău !"

Impăratul stătu o clipă pe gânduri. Tatăl său, murind, lăsase doisprezece frați, care ar fi putut dintr'un moment într'altul să-i ia domnia.

„Ii vom omorî !" răspunse el. Și se bucurară amândoi, ca oridecâteori puneau la cale vreo nouă nelegiuire. Regina îl sfătui apoi îndelung, în șoaptă. Nimeni nu știu ce-i spuse, dar auzi doar răspunsul dârz și întunecat al regelui:

„Mă duc chiar noaptea asta"...

Noaptea veni posomorîtă, cu vânt ce șuera prin copaci făcându-i să scoată plânsete jalnice. Insoțit doar de un servitor credincios, regele porni prin întuneric. Unde ?

Vaetul vântului părea că aduce blesteme și prevestiri rele, așa că însuși servitorul, crud ca și stăpânul său, începu a se teme. Dar regele nu pregeta ; planul lui trebuia dus la îndeplinire.

Târziu, ajunseră la coliba vrăjitoarei Baba Iaga și regele bătu în ușă, cerând să intre. Ochii iscoditori ai babei priviră cu răutăcioasă bucurie pe cel ce intra ; regele însuși venea să-i ceară ajutorul ! Și buzele-i subțiri se întinseră într'un rânjet. Se prefăcu a nu vedea banii pe care îi oferea regele.

„Am eu altă răsplată, zise ea. Vrei să faci un rău cuiva, cu siguranță. Ei bine, să fac rău în lume e cea mai mare plăcere a mea. Ce vrei ? Să îndepărtezi pe cineva de lângă tine ?

— Nu !

— Să îmbolnăvești pe cineva ? Pot și asta.

— Vreau mai mult !

— Ei, ce ?" Și deodată ochii ei se măriră :

— Nu cumva vrei moartea cuiva ?

— Vreau moartea multora. Cei doisprezece frați ai tatălui meu trebuie să moară.

— Doisprezece morți !" și groaznica făptură păru a se speria, dar numai o clipă. Rânji apoi, începând să boscorodească descântece, veghiată de bufnița ei.

In sfârșit, se întoarse spre rege, dându-i o sticluță cu un lichid negricios.

„Iată-l".

Regele îi aruncă o pungă cu galbeni și se sculă să plece.

„Eu mi-am primit răsplata, dar ți-o vei primi și tu", mormăi ea, râzând amenințător. Și pe când regele, pe care-l străbătuse un fior de groază, se depărta cu servitorul său, ea strigă iar din prag : „Ți-o vei primi și tu, ți-o vei primi..."

...Și strigătele se pierdură în noapte.

Regele o porni iar prin întunerecul plin de groază, de gemetele vântului, de amenințări...

Câteva zile mai târziu, prefăcându-se bolnav, Popiel pofti la un ospăț pe toți unchii săi. Aceștia însă întârziau și Popiel, știindu-se cu conștiința neîmpăcată, începu să se îngrijoreze.

Iată însă că se auziră bătăi în poartă. Au venit ? Nu, erau doar doi drumeți, care cereau adăpost și odihnă. Nimeni nu-i știa de unde vin și unde se duc, iar regele crud porunci să fie isgoniți. La fel făcură nobilii din apropierea palatului, tot așa de cruzi. Cei doi călători pierduseră nădejdea de a mai găsi adăpost undeva, când zăriră coliba sărmanului plugar Piast, pe malul lacului și se îndreptară spre ea. In prag îi întâmpină soția lui Piast ; auzind că sunt obosiți de drum, îi pofti în casa lor mică, dar curată și îngrijită. Tocmai în acea zi micul lor copil împlinea șapte ani și veneau, la această veselă sărbătoare, toți vecinii.

Dar iată că la un moment dat, soția văzu că tot vinul și bucatele se sfârșiseră, iar mosafirii, erau departe de a se fi săturat. Ea se apropie de soțul său să-i spună, dar unul dintre cei doi drumeți, aflându-i necazul, îi răspunse zâmbind : „Dar nu e adevărat, femee ! Du-te și te uită ! Cănile sunt pline cu vin și tăvile cu bucate !" Femeia plecă plină de încredere.

Al doilea drumeț, vorbind în acest timp cu Piast, află ce mult iubea plugarul pământul pe care-l muncea, dar care, din păcate, nu era al său, ci al regelui.

„Și tu vei fi rege într'o zi", spuse el. Piast îl privi mirat. „Așa e voia Domnului".

Piast voi să mai întrebe ceva, dar femeia sa veni veselă, cu cănile pline de vin și tăvile fumegânde. Ea spuse și soțului minunea întâmplată — și o clipă, amândurora li se păru că în jurul capetelor celor doi drumeți, strălucește o cunună de raze. O clipă numai. In fața lor stăteau tot cei